

УДК 687.01:687.392

ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ ХУСТКОВО-ШАРФОВИХ ВИРОБІВ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТОРСЬКИХ РОБІТ

ШАПОВАЛ Анатолій, ОСТАПЕНКО Наталія,
СМАЖЕНКО Володимир

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

Дизайн-проектуванню естетичних виробів хустково-шарфового асортименту передує узагальнена систематизація різновидів робіт творчого доробку Шаповала А.Г. за різними ознаками, виокремлення художньо виразних творів та їх складових елементів для урізноманітнення сучасних нових моделей шляхом трансформації творчого джерела. Виявлено художні особливості та прийоми в творчості автора з подальшим застосуванням в дизайні, акцентовано увагу на природності і гармонії композиційних і колірних рішень робіт з метою їх актуалізації та переосмисленні в сучасних виробках. Практичне значення полягає у розширенні асортименту художньо-композиційних елементів творчої палітри автора і дизайн-проектуванні сучасних хустково-шарфових виробів.

***Ключові слова:** хустково-шарфові вироби, дизайн-проектування, авторські роботи, художньо-композиційні особливості.*

ВСТУП

Сучасний український ринок пропонує широкий асортимент хустково-шарфових виробів, які різняться за призначенням, матеріалами, моделями та ціновою категорією, але не в повній мірі задовольняє естетичні вимоги споживачів до даних виробів.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Актуальним є дизайн-проектування оригінальних та естетично виразних хустково-шарфових виробів на основі аналізу творчого доробку митця та застосування художньо-композиційних елементів його авторських робіт.

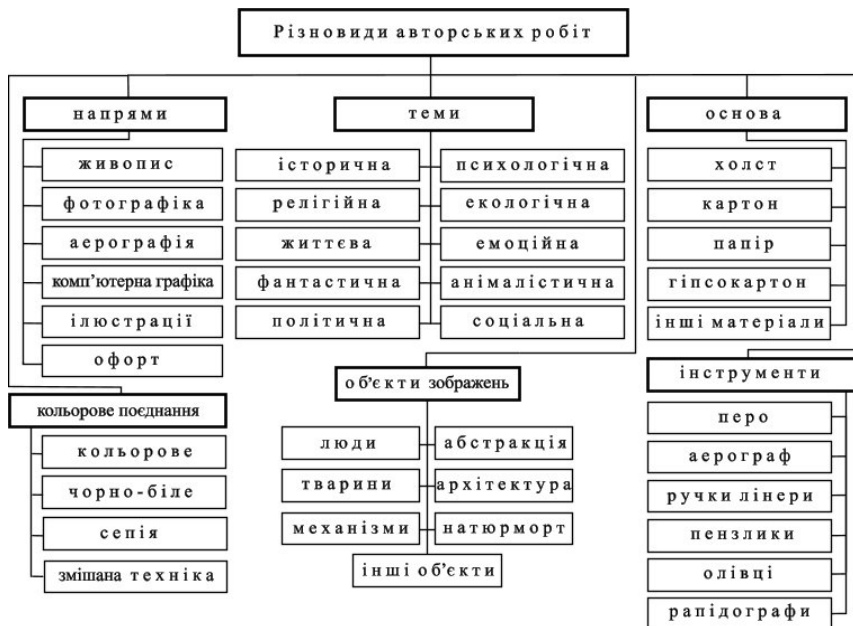
РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

До хустково-шарфових виробів, якими накривають голову або шию, належать шарфи, хустки, косинки, шалі, снуди, баффи, хомути, бандани, накидки, манто, пелерини, палантини тощо [1, 2].

Передумовами дизайн-проектування зазначених виробів є запропонований художньо-естетичний підхід до їх створення, що базується, перш за все, на аналізі, структурованому узагальненому творчого доробку художника, Шаповала А.Г., та обґрунтованому виокремленні з нього робіт та їх художньо виразних елементів в якості

творчого джерела, ідеї у зазначених виробках (рис. 1). При цьому елементами робіт живопису виступають сюжет, образ, форма, концепція, кольорове рішення та їх комбінування за умов упорядкування, збалансованості, взаємоузгодженості всіх компонент, співвідношення кількості, цілісності об'єктів тощо.

Рис. 1. Узагальнена систематизація різновидів авторських робіт Шаповала А.Г.

Не менш важливими складовими естетично-художнього підходу до проектування нових моделей хустково-шарфових виробів є взаємопов'язана і узгоджена інформація щодо статевовікової ознаки споживачів; сезонності; призначення; напрямку моди, стильового розмаїття; форми та розмірів; асортименту застосовуваних матеріалів та їх властивостей; кольорового поєднання; конструктивно-технологічного рішення, оздоблення виробів тощо [2, 3].

Серед відомих жанрів живопису – портрету, натюрморту, пейзажу, анімалістичного, міфологічного, історичного, батального, побутового спрямування, інтерес художника викликає жанрова композиція. Автор виконує твори живопису олійними, акриловими, темперними, акварельними, гуашевими фарбами тощо.

Вдається Шаповалу А.Г. такий різновид графічного мистецтва, як фотографіка, в якому поряд з традиційними використовують технічні

засоби фотографії, фотомонтажу. Грайливі настрої створюють, наприклад, шарфи-снуди, баффи, хомути, бандани для дітей із нанесеними принтами образами робіт емоційної теми, в яких об'єктами зображень виступають тварини, герої казок тощо.

Досить поширеною є техніка нанесення малюнка на поверхню за допомогою струменя розпорошеної кольорової рідини аерографа. Безконтактна техніка роботи з ним дозволяє отримувати реалістичні зображення, а також як тонкі чіткі контури і лінії, так і розмиті широкі, завдяки чому виконані аерографом рисунки за сприйняттям близькі до якості справжніх фотознімків того часу.

Для створення графічних зображень Шаповал А.Г. часто використовує комп'ютерні технології і відповідні програмні продукти. Причому художник зупиняє свій вибір на комп'ютерній графіці найчастіше для відображення в роботах життєво-емоційної теми. Відчутною в полотнах є природність і невимушеність розвитку сюжетної лінії та передачі окремих діючих осіб, створення у глядача враження, що відтворена на полотні подія відбувається безпосередньо перед ним і за його участі.

У творчому доробку художника також гідне місце посідають художні роботи, виконані в напрямі офорт – різновид художньої гравюри, відбиток зображення з готового кліше, виготовлене за спеціальною технологією. Класична гравюра представляє собою відбиток з дерев'яного, полімерного або акрилового матеріалу, прорізаного різцем у вигляді рисунка.

Про широкий спектр тем робіт художника свідчать твори від історичного, релігійного до екологічного, анімалістичного характеру, що сприяє зародженню нової пластики виробу, в якому все до найдрібніших деталей призводить до утворення неповторного стилю.

Об'єктами зображень в роботах митця виступають люди, абстракція, тварини і природа, архітектура, механізми тощо. Відомим жанром образотворчого мистецтва є анімалістика, в якому основним об'єктом зображення є тварини. Акцентовано увагу на природності і гармонії композиційного і колірних рішень робіт з метою їх актуалізації та переосмислення в сучасних хустково-шарфових виробках.

В аналізі окремих зразків колірних рішень робіт художника-ілюстратора А.Г. Шаповала підкреслено взаємозв'язки кольору і способів його гармонізації зі змістом, поєднання окремих образотворчих засобів, образної структури. Колірне рішення може бути теплим і холодним, веселим і сумним, спокійним і напруженим, світлим і темним. Колір є одним з важливих «інструментів» дизайнера, розуміння якого вражає, а також їх співвідношення, використання ахроматичної палітри при створенні автором власних робіт.

Особливий етап у розвитку майстерності митця є створення портретів як пересічних людей, так і історичних особистостей. Образна виразність кожного портрета, створеного художником, досягається взаємопов'язаним і узгодженим композиційним та колірним рішенням.

Умови використання та модні вподобання споживачів хустково-шарфових виробів є вирішальним фактором у виборі матеріалів та конструктивного рішення моделі. Розмаїття образів творчого доробку досягається завдяки обробці виробів друкованим рисунком, вишивкою, аплікацією з різними ефектами.

ВИСНОВКИ

Запропонований художньо-естетичний підхід, як передумови до дизайн-проекування і виготовлення сучасних хустково-шарфових виробів, базується на взаємоузгодженості всіх компонентів, найважливішою з яких є узагальнена систематизація творчого доробку автора і подальше виокремлення з нього художньо виразних складових елементів.

Спроековані хустково-шарфові вироби виконують певну функцію, втілюють емоційний відбиток робіт автора, є інформаційно культурними носіями аж до створення дизайн-продуктів і мають багаторівневий та варіативний характер образів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колосніченко М.В. Ергономіка і дизайн. Проекування сучасних видів одягу: Навчальний посібник. / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К.Л. Пашкевич, Т.О. Полька, Н.В. Остапенко, І.В. Васильєва, О.В. Колосніченко. – К.: ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 386 с.

2. Малинська А.М. Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник. / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко. – ПП НВЦ «Профі», 2014. – 140 с.

3. Kolosnichenko O.V. Design of new articles of clothing using principles of contemporary style directions in architecture and art / O.V. Kolosnichenko, I.O. Pryhodko-Kononenko and N.V. Ostapenko // *Vlakna a Textile*. – Bratislava. – 2016. – №1. – P. 18–23.

SHAPOVAL A., OSTAPENKO N., SMAZHENKO V.

SHAWL GARMENTS DESIGN USING AUTHOR'S WORKS

Scientific research is to determine the preconditions for designing design of scarves and scarves with the use of author's artwork. The artistic features and techniques in the work of the author with the subsequent application in design are revealed, attention is focused on the naturalness and harmony of composite and color solutions of works with the purpose of their actualization and rethinking in modern products. The practical significance of the results is to expand the range of contemporary artistic and compositional developments in the field of design-design, as well as the ability to teach future artists-designers the peculiarities of the use of author's artwork in design.

Key words: shawls, design, author's works, artistic-compositional features.